

Prezenta lucrare conține _ pagini

SIMULARE
EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a

Anul școlar 2021-2022

Limba și literatura română

Varianta 1

Numele:.....

Inițiala prenumelui tatălui:

Prenumele:.....

Școala de proveniență:

Centrul de examen:

Localitatea:

Județul:

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

Întreaga iarnă, primăvara și o jumătate din vara acelui an, anul 2000, în care ar fi trebuit să vină sfârșitul lumii, dar n-a venit, m-am întrebat de zeci și zeci de ori de ce Emil își pierdea vremea cu mine. De fapt, se întrebau mai mulți asta, și în primul rând mama. Pentru ea, fiindcă așa îi era stofa, el fusese de la bun început domnul Stratin și nu putea să priceapă nici în ruptul capului cum îmi permit eu, un derbedeu, să-i spun pe numele mic. În plus, ca și cum n-ar fi fost destul că părea un domn get-beget, exact ca în vorba aia, domnu-i domn și în șanț, locuia cu chirie la una din cucoanele ei, ceea ce îl ridica pe un fel de soclu. De câte ori se vedeau la madam Rugea, în hol, prin curte sau pe scara de serviciu, el îi spunea săru-mâna și, cu numai două cuvinte, o topea. Apoi, mai sus de stația autobuzului, s-a întâmplat să o ajute la niște sacoșe grele, dintre care una cu cartofi și alta cu un dovleac, țin bine minte, iar într-o după-amiază, în centru, când a întâlnit-o la farmacie, s-a oferit să-i aducă un unguent pentru durerile de spate, ca să o scutească să-l cumpere. Mereu, dar absolut mereu, chiar și cu întârziere de-o săptămână, i-a lăudat mâncarea și prăjiturile, dacă se nimerea să ajungă și pe la el, de la fosta profesoară de germană, un polonic de ciorbă, trei chifteluțe, o plăcintă cu mere sau patru briose. Cu laudele astea, Emil a cucerit-o definitiv. Prin urmare, mama nu făcea tărahoi când îl vizitam, când mergeam împreună în oraș, când colindam prin pădure sau când vorbeam despre el. Avea nenumărate alte motive să mă certe și să devină pământie la față. [...]

În fine, mie mi-a fost foarte greu să-l înțeleg pe Emil. Nu ploua cu oameni scilipitori la noi în oraș, dar unii mai răsăriți tot găseai. Și, în loc să se întâlnească cu ei la o canastă*, să discute politică ori să se aventureze în himerele lor legate de construirea unui patinoar olimpic și a unui cazinou uriaș, prefera să taie frunze la câini alături de mine, să mă alfabetizeze cumva, deși măcar atâta lucru, să scriu și să citesc, izbutisem să fur de la școală. De ce prefera așa? Limpede nu pot să răspund nici acum, dar ușor, ușor mi s-a lămurit câte ceva. Poate a contat că îmi doream să văd ca bufnițele, în beznă, dincolo de forme și contururi, îmi doream din suflet, or, o asemenea dorință nu se duce pe apa Sâmbetei ca mofturile sau ca poftele. În camera lui de la etaj, din casa doamnei Rugea, am căutat săptămâni în șir secretul, răbdător și încordat, am pășit pe drumul labirintic din cărți, frază cu frază, pagină cu pagină, o mulțime din termenii și formulările întâlnite mă făceau să cred că ornitologii** vorbesc încifrat, ca niște spioni trimiși de păsări printre oameni, nu invers, am învățat pasaje întregi pe dinafară și am privit ilustrațiile până le-am tocit, iar la toate, permanent, Emil mi-a fost martor. Un martor discret. Și un fel de spectator, pentru că trebuie să fi dat adevărate recitaluri, involuntar, când mă ridicam în picioare, îmi înclinam capul într-o parte, îl țineam țeapăn, roteam doar gâtul și bărbia, mă străduiam să fac ochii cât

cepele, mă concentram asupra fiecărui iris sperând că ar fi posibil să-i cresc diametrul ori să i-l scad, mă frământa dacă joacă și culoarea vreun rol și, mereu cu ciudă, regretând că am ochi albaștri și nu cenușii, apăsam pe întrerupătorul de la veioză, aducând noaptea în odaie. După un timp scurt sau lung, niciodată la fel, se auzeau râsul lui Emil și aplauze vagi. La început, la cele dintâi încercări de-a imita o buhă, îmi venea să plâng la reacția lui. Pe urmă m-am obișnuit și o acceptam, iar prin aprilie, când am înțeles că e nevoie să schimb metoda, am râs și eu în hohote, reluând ritualul în fața oglinzii, cu lumina aprinsă, ca să-mi fie clar cât de caraghios sunt. Nu e exclus însă ca, înainte de acel șir de reprezentații în care visam să fiu un copil-pasăre și sfârșeam ca măscărici, să se mai fi întâmplat ceva. În seara în care ne cunoscuserăm, la Bobotează, după ce mă miruise Ene Tilișici. Poate, repet, poate, Emil nu numai că nu s-a supărat atunci, ci, tocmai, a fost încântat că îmi băgasem nasul prin lucrurile și însemnările lui. Pare o fabulație, firește, o idee vanitoasă, dar e mai mult de atât, e intuiția, aproape convingerea că, așa cum Sfânta Vineri s-a lăsat înduioșată de fata moșului, și lui Emil i-a plăcut curiozitatea mea. Iar curiozitatea aia, nu ascund, s-a întins ca un lichid călduț peste birou, peste mărunțișurile fără număr, medicamente, hărți, foi, atâtea și atâtea, de parcă o cană cu lapte sau cafea s-ar fi vărsat și le-ar fi năclăit.

(Filip Florian, *Toate bufnițele*)

*canastă - joc de cărți care constă în realizarea de serii de câte șapte cărți de aceeași valoare

**ornitolog- specialist care se ocupă cu studiul păsărilor

Textul 2

Există aproximativ 200 de specii de bufnițe, răspândite pe toate continentele, cu excepția Antarcticii. Toate aparțin ordinului *Strigiformes*, împărțit în două familii. Majoritatea au o talie mijlocie – cam cât un porumbel sau ceva mai mari, cât o cioară, să zicem. În România trăiesc aproximativ 10 specii, de la micuța ciuică (*Glaucidium passerinum*), de mărimea unei mierle, până la buhă. Li se adaugă striga, huhurezii, ciuful, minunița, ciușul, cucuveaua – un întreg alai de prădători noptatici, mari și mici, rareori văzuți, uneori auziți (dar, de obicei, rar recunoscuți după glas), mereu prezenți, însă, și activi, unii dintre ei chiar și în parcurile orașelor.

Sunt, într-adevăr, păsări aparte, ceea ce explică, oarecum, teama superstițioasă a omului în fața lor. Însăși înfățișarea lor e tulburătoare: cine nu se simte impresionat în fața unor păsări care, în loc de a te privi inexpressiv și câș, strâmbându-și caraghios capul într-o parte, cum fac păsările care au ochii așezați de o parte și de alta a capului, te privesc cu fața îndreptată spre tine – „ca un om” -, ținându-te cu o privire uneori severă, alteori parcă încruntată, alteori surprinsă, ori gânditoare, ori părănd de o suverană nepăsare, ca și când te-ar disprețui profund?

Această caracteristică – ochii așezați în față – care dă expresivitate și o stranie notă antropomorfică* înfățișării lor, este, în realitate, o adaptare, o trăsătură câștigată prin evoluție. Bufnițele pot privi cu ambii ochi în aceeași direcție (*vedere binoculară*), ceea ce le conferă o acuitate vizuală extraordinară. Pot vedea bine la distanțe mari, disting detaliile, chiar în întuneric, pot aprecia cu mare acuratețe viteza cu care se deplasează o pradă – toate aceste calități sunt indispensabile unui animal de pradă. Cum nu poți să le ai pe toate, vederea lor e mult mai puțin bună când e vorba de obiecte așezate foarte aproape, la câțiva centimetri de ochi; pe acelea aproape că nu le disting. Însă vederea la depărtare, mai ales în condiții de lumină slabă, este excepțional de bună.

(<https://www.descopera.ro>)

*antropomorfic- însușirea de a semăna cu omul; asemănător trăsăturilor omenești

A.

1. Transcrie, din textul 2, doi termeni din câmpul lexical al *păsărilor*.

2 puncte

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.
Băiatul visa:

- a) să ajungă ornitolog.
- b) să fie un copil-pasăre.
- c) să devină actor.
- d) să învețe să scrie și să citească.

2 puncte

Răspunsul corect: ☐.

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Lui Emil îi plăcea:

- a) să joace canastă cu prietenii săi.
- b) să facă planuri împreună cu oamenii importanți din oraș.
- c) să-și petreacă timpul împreună cu personajul-narator.
- d) să discute politică.

2 puncte

Răspunsul corect: ☐.

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

Bufnițele sunt active:

- a) tot timpul.
- b) mai ales în timpul zilei.
- c) mai ales în timpul nopții.
- d) când nu sunt oameni în preajmă.

2 puncte

Răspunsul corect: ☐.

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili corectitudinea sau incorectitudinea acestuia, bazându-te pe informațiile din cele două texte.

6 puncte

Enunțul	Corect	Incorrect
Uneori, cei doi prieteni colindau prin pădure.		
Mama nu avea niciun motiv să-și certe fiul.		
Emil își dorea să vadă ca bufnițele, pe întuneric.		
Băiatul credea că Emil a fost încântat de curiozitatea sa.		
Bufnițele văd foarte bine de aproape.		
Înfățișarea bufnițelor este una obișnuită.		

6. Precizează, în două-trei enunțuri, o trăsătură morală a personajului Emil, identificată în fragmentul de mai jos, precum și mijlocul de caracterizare, ilustrându-l cu o secvență:

„De câte ori se vedeau la madam Rugea, în hol, prin curte sau pe scara de serviciu, el îi spunea săru-mâna și, cu numai două cuvinte, o topea. Apoi, mai sus de stația autobuzului, s-a întâmplat să o ajute la niște sacose grele, dintre care una cu cartofi și alta cu un dovleac, țin bine minte, iar într-o după-amiază, în centru, când a întâlnit-o la farmacie, s-a oferit să-i aducă un unguent pentru durerile de spate, ca să o scutească să-l cumpere.”

6 puncte

7. Prezintă, în 30 - 70 de cuvinte, o temă comună celor texte date, valorificând câte un element de conținut. **6 puncte**

8. Crezi că este important ca adulții să încurajeze curiozitatea copiilor? Motivează-ți răspunsul, în 50 – 100 de cuvinte, valorificând textul 1. **6 puncte**

9. Asociază fragmentul din *Toate bufnițele* de Filip Florian cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o valoare culturală comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

B. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos.

1. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Sunt corect despărțite în silabe cuvintele din seria:

- a) im-pre-sio-nant; al-te-ori.
- b) im-pre-si-o-nant; al-te-ori.
- c) im-pre-si-on-ant, al-teo-ri.
- d) im-pre-sio-nant, alt-e-ori.

2 puncte

Răspunsul corect: ☐.

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Seria care conține doar cuvinte derivate este:

- a) mijlocie, parcurile.
- b) caraghios, câțiva.
- c) superstițioasă, tulburătoare.
- d) gânditoare, ordinului.

2 puncte

Răspunsul corect: ☐.

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Sinonimele potrivite pentru cuvintele subliniate în fragmentul: „Pot vedea bine la distanțe mari, disting detaliile, chiar în întuneric, pot aprecia cu mare acuratețe viteza cu care se deplasează o pradă” sunt:

- a) fleacuri, socoti.
- b) circumstanțe, admira.
- c) fragmente, considera.
- d) amănunte, aproxima.

2 puncte

Răspunsul corect: ☐.

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Construcția activă din secvența „Această caracteristică dă expresivitate înfățișării lor.” este transformată în construcție pasivă în enunțul:

- a) Înfățișării lor îi este dată expresivitate de această caracteristică.
- b) Înfățișarea lor are expresivitate.
- c) Prin această caracteristică înfățișarea lor este expresivă.
- d) Este cunoscută această caracteristică.

2 puncte

Răspunsul corect: ☐.

5. Transcrie din fragmentul de mai jos trei adjective, la grade de comparație diferite, precizându-le:

„Cum nu poți să le ai pe toate, vederea lor e mult mai puțin bună când e vorba de obiecte așezate foarte aproape, la câțiva centimetri de ochi; pe acelea aproape că nu le disting. Însă vederea la depărtare, mai ales în condiții de lumină slabă, este excepțional de bună.”

6 puncte

6. Alcătuieste un enunț asertiv în care subiectul să fie exprimat prin pronume demonstrativ și o propoziție negativă în care substantivul *bufnițele* să fie complement direct. **6 puncte**

7. Scrie un enunț despre bufnițe, sub forma unei fraze alcătuite din două propoziții principale coordonate prin conjuncție coordonatoare copulativă. **6 puncte**

8. Enunțul următor reprezintă opinia unui elev cu privire la semnificația simbolică a bufniței. Rescrie-l, corectând greșelile de orice natură! **6 puncte**

În ultimi ani, în România sa răspândit credința potrivit căruia bufnița ar fii un talisman, simbol al înțelepciunii, motiv pentru care multe persoane poartă coliere și acesorii cu bufnițe.

Subiectul al II-lea

20 de puncte

Imaginează-ți că ești personajul Emil din romanul lui Filip Florian *Toate bufnițele*. Redactează o scrisoare, de cel puțin 150 de cuvinte, adresată lui Lucian, prietenul său, în care să îți exprimi părerea despre pasiunea lui pentru cunoașterea naturii. Vei include o secvență narativă și una descriptivă. Data redactării scrisorii este 25 ianuarie 2022, iar localitatea este Brașov.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- **conținutul compunerii** – 12 puncte
- **redactarea compunerii** – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 p; coerența textului – 1 p; proprietatea termenilor folosiți – 1 p; corectitudine gramaticală – 1 p; claritatea exprimării ideilor – 1 p; proprietatea termenilor folosiți – 1 p; respectarea normelor de ortografie – 1 p; respectarea normelor de punctuație – 1 p; lizibilitate – 1 p).

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

